

100

Joan
Perucho

DOSSIER DE PREMSA

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

C Institutíó
de les **Lletres**
Catalanes

PRESENTACIÓ DE L'ANY

Joan Perucho (Barcelona, 1920-2003) és un dels escriptors més destacats de la literatura catalana del segle XX.

Va començar la seva trajectòria com a poeta i més endavant va ser narrador, novel·lista, crític d'art, autor de llibres de gastronomia, d'assaig i de viatges. En va publicar un munt, més de cent, deia ell, ja de gran.

La seva obra ha estat molt traduïda internacionalment. I gairebé tota es pot llegir en versions castellanques.

Què aporta la literatura de Perucho?

En primer lloc, una imaginació desbordant. Viatges a través del temps, vampirs, plantes màgiques, aigües encantades, monstres erudits, espies, anacoretes del desert...

En segon lloc, el sentit de l'aventura, la curiositat per les coses, l'avidesa d'experiències i sensacions. Perucho va ser gastrònom, va parlar d'erotisme, va col·leccionar mobles i llibres, va ser amic i col·laborador d'artistes. Tot el que és viu hi troba un lloc, en la seva literatura.

L'Any Perucho 2020 és una oportunitat per recuperar aquest esperit, mitjançant reedicions, exposicions i espectacles de petit format que conviden a llegir i a endinsar-se en un dels imaginaris més singulars de la nostra tradició literària.

OBJECTIUS DE L'ANY

Quin és l'objectiu d'un any dedicat a un autor? Que la gent el llegeixi, que es faci seves les seves històries, que associï els llibres amb el territori. Que els associï amb el paisatge, amb la història, amb la pintura, amb el bon menjar. A través de l'obra de Perucho viatjarem per la història, descobrirem el món pop, ens acostarem a l'obra dels grans artistes del segle XX i aprendrem que sense passió no hi ha cultura.

Perucho està vinculat amb el Baix Penedès, la Terra Alta i el Maestrat. En totes aquestes comarques s'hi faran activitats. També n'hi haurà a Banyoles i a Berga, dues poblacions relacionades amb la seva biografia. I a Madrid, on va estudiar les oposicions i on va tenir un nucli d'admiradors.

La idea és convidar a participar en l'Any Perucho a autors de diferents generacions, especialment autors joves que han descobert la seva obra i la reinterpreten amb un sentit nou.

L'AUTOR

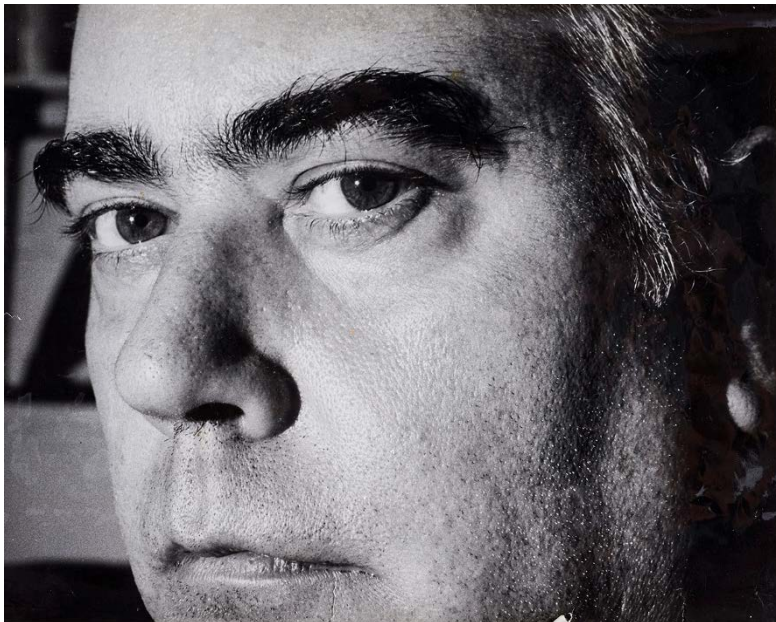
Joan Perucho (Barcelona 1920-2003) va ser poeta, novel·lista, gastrònom, col·leccionista, crític d'art i amic d'artistes.

És una de les figures més destacades de la literatura fantàstica a la península, on va introduir H.P. Lovecraft. El seu llibre més conegut, *Les històries naturals*, és una història de vampirs que s'ha traduït a nombroses llengües.

Més enllà de l'obra literària, Perucho va crear un personatge fascinant: erudit (però afeccionat a barrejar invencions amb informacions històriques), molt irònic, apassionat i exuberant.

Jutge de professió, va exercir el seu ofici en poblacions petites, per poder treballar en llibres i articles. Això el va dur de Barcelona a La Granadella, Banyoles, Móra d'Ebre, Gandesa i Tortosa. Va escriure sobre els paisatges meridionals del Principat, sobre la Catalunya mediterrània i sobre l'Espanya de l'època visigòtica i de les Corts de Cadis.

L'obra de Perucho és una invitació al plaer, a la diversió i a la lectura.

COMISSARI

Julià Guillamon (Barcelona, 1962) és escriptor. Ha publicat dos llibres sobre Joan Perucho: *Joan Perucho i la literatura fantàstica* (1989, reeditat en una nova versió el 2020) i *Joan Perucho, cendres i diamants. Biografia d'una generació* (2015). Va ser comissari de l'exposició *Joan Perucho. L'art de tancar els ulls* al Centre d'Art Santa Mònica, el 1998.

Ha publicat llibres d'història cultural entre els quals destaquen *La ciutat interrompuda* (2001, reeditat el 2019 amb una part nova, *El gran novel·loide sobre Barcelona*) i *El dia revolt. Literatura catalana de l'exili* (2008).

Ha estat comissari de les exposicions "Literatures de l'exili" (CCCB, 2005), "Monzó" (Arts Santa Mònica, 2010) i "Espriu, he mirat aquesta terra" (CCCB, 2013), entre moltes d'altres.

Fotografia: Ferran Sendra

PROGRAMACIÓ

HOMENATGES

Acte Institucional a Palau | 16 de març

El 16 de març a les 18 h hi haurà un acte institucional d'homenatge a Joan Perucho al Palau de la Generalitat amb la presència del Molt Honorable Sr. Quim Torra, president de la Generalitat de Catalunya, i l'Honorable Sra. Mariàngela Vilallonga, consellera de Cultura.

Centenari de Joan Perucho: “El romanç de *Les Històries Naturals*” de Carles Belda | 7 de novembre

Joan Perucho va néixer al barri de Gràcia, al carrer Torrent de l'Olla cantonada amb Ramon i Cajal. El dia que es fan els 100 anys del naixement, el Centre Artesà Tradicionàrius acollirà l'espectacle de Carles Belda basat en *Les històries naturals*, amb artistes convidats.

Placa commemorativa a la casa familiar

L'Ajuntament de Barcelona col·locarà una placa commemorativa a la casa familiar on va viure Joan Perucho al carrer República Argentina, 248, al districte de Gràcia de Barcelona.

EXPOSICIONS

VAMPIRS! *Les històries naturals* de Joan Perucho | març 2020 – febrer 2021. Exposició itinerant: Morella, Gadesa, Berga, Banyoles i Barcelona.

Una immersió en el món de *Les històries naturals*: la literatura fantàstica i d'aventures, el vampirisme, les guerres carlines i la guerra civil de 1936-1939 i el pop.

L'exposició es podrà veure a Banyoles, on Perucho es va inspirar per crear l'ambient del naturalista que protagonitza la història, i en els seus escenaris principals: Barcelona, Gadesa, Morella i Berga.

Cada seu incorporarà elements originals relacionats amb els diferents municipis que l'acullen.

L'estètica de l'exposició juga amb la barreja d'història i fantasia, alta cultura i cultura pop.

L'exposició sobre *Les històries naturals* de Joan Perucho és una producció de la Institució de les Lletres Catalanes amb la col·laboració dels ajuntaments que l'acullen.

Comissari: Julià Guillamon

Disseny gràfic: Albert Planas

Disseny espai i producció: T.A.T.

Els espais i dates previstos són:

- **VAMPIRS A MORELLA!** *Les històries naturals* de Joan Perucho i el general Cabrera | **Morella. Sala del Consell de l'Ajuntament, 14 de març – 24 de maig**
- **VAMPIRS A GANDESA!** *Les històries naturals* de Joan Perucho i les guerres civils | **Gadesa. Centre d'Estudis de la Batalla de l'Ebre, 22 de maig – juliol**
- **VAMPIRS A BERGA!** *Les històries naturals* de Joan Perucho i la primera guerra carlina | **Berga. Museu comarcal de Berga, juliol – setembre**

- **VAMPIRS A BANYOLES!** *Les històries naturals* de Joan Perucho i el Museu Darder | **Banyoles. Museu Darder, octubre – desembre**
- **VAMPIRS AL FÒRUM!** *Les històries naturals* de Joan Perucho i la ciència de la il·lustració | **Barcelona. Museu de Ciències Naturals, desembre – febrer**

VAMPIROS EN LA BIBLIOTECA! Centenario de Joan Perucho | Del 27 de març al 28 de juny de 2020. Madrid, Biblioteca Nacional de España.

En el marc de la commemoració del centenari del naixement de Joan Perucho, la Biblioteca Nacional de España programa una exposició a la seva seu, centrada en l'obra *Les històries naturals* que permetrà explorar la imaginació i el món de Perucho: l'interès per la història, l'humor, la superació del xoc de la Guerra Civil, la literatura fantàstica i la fascinació per la figura del vampir a la literatura, el cinema i l'art, així com la relació de Perucho amb altres grans autors del segle XX com Rafael Sánchez Ferlosio, Álvaro Cunqueiro, Jorge Luis Borges o Italo Calvino. L'exposició ¡Vampiros en la Biblioteca! es podrà visitar a la Sala de Guillotinas Museo de la BNE. L'exposició ha estat comissariada per Julià Guillamón i dissenyada per TAT Espais.

Organitzada per la BNE a partir de l'exposició de la Institució de les Lletres Catalanes.

Joan Perucho i l'editorial Tàber | Octubre 2020 - gener 2021.
Biblioteca Jaume Fuster, Barcelona

En la seva etapa al capdavant de l'editorial Tàber, Joan Perucho va voler introduir l'estètica de les editorials pop franceses (*Éditions du Terrain Vague*, Jean-Jacques Pauvert Éditeur). Va publicar els clàssics de la literatura fantàstica, va recuperar llibres de màgia i va traduir al castellà el primer llibre de Terenci Moix. La censura va tirar per terra molts dels seus projectes.

Produïda per Biblioteques de Barcelona, dins del projecte d'exposicions dedicades al món editorial.

Comissari: Julià Guillamón

Josep Palau i Fabre, Joan Perucho, Picasso i Joan Miró |
Juliol - novembre 2020. Fundació Palau, Caldes d'Estrac

En la seva etapa com a editor de la Biblioteca de Arte Hispánico, als anys seixanta Perucho va impulsar dos llibres que van estudiar la relació de Miró i Picasso amb Catalunya (Joan Miró i Catalunya, de Joan Perucho i Picasso a Catalunya de Josep Palau i Fabre). Aquesta exposició reconstrueix la relació entre els dos artistes i els dos poetes amb obres dedicades i fotografies de Xaver Miserachs i Leopoldo Pomés que il·lustren la descoberta d'Horta de Sant Joan, per part de Perucho i Palau.

Produïda per la Fundació Palau de Caldes d'Estrac en col·laboració amb el Centre Picasso d'Horta de Sant Joan.

Comissaris: Eduard Vallès i Julià Guillamon

Perucho-Miró-Fenosa | Octubre - desembre 2020. Fundació
Apel·les Fenosa. El Vendrell

Va ser gràcies a Apel·les Fenosa que Joan Perucho va comprar la casa d'Albinyana i va descobrir el paisatge del Baix Penedès. En aquest entorn va congriar-se una amistat entre l'escultor i el poeta, extensible a amics comuns com els galeristes Joan i Miquel Gaspar, i Joan Miró. A finals dels anys seixanta, quan més intensa i prolífica és la relació entre Perucho i Miró, neix la possibilitat d'obrir una Fundació Miró al Vendrell, que aquesta exposició il·lustra i detalla.

Comissari: Josep Miquel Garcia

Joan Perucho. Creació, imaginació i bon gust | Exposició
itinerant. Març 2020 - 2021

Una exposició de petit format que repassa totes les facetes de Joan Perucho amb la voluntat de despertar l'interès cap a la seva obra. Es presenta el Perucho poeta, autor de novel·les d'aventures, crític d'art, gastrònom i bon vivandier i col·laborador a la premsa. La prioritat d'aquestes exposicions, que es presenten

en forma de *rollups*, és crear una eina divulgativa i fàcil d'itinerar. Se'n produiran set còpies que es mouran pels circuits habituals d'itinerància de la Institució de les Lletres Catalanes i el Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya. També hi haurà una còpia del departament d'Educació disponible per a les biblioteques escolars.

Comissari: Julià Guillamon

Disseny gràfic: Marc Valls

Perucho i els seus amics | Exposició a l'Espai Zero de la Biblioteca de Catalunya, amb fons propis | 16 de novembre – 15 de desembre

La Biblioteca de Catalunya és dipositària de fons personals de companys de generació i amics de Joan Perucho, entre els quals destaquen el periodista Nèstor Luján i el músic Manuel Valls, entre d'altres. Aquesta exposició reunirà documents que il·lustren aquesta relació d'amistat, des dels anys quaranta fins als primers anys del segle XXI. En aquests moments la Biblioteca de Catalunya està fent gestions per incorporar l'arxiu de Joan Perucho.

Joan Perucho & Enric Sió. El *gholó*, la botànica oculta i els joguets | Museu del Joguet, Figueres

El *gholó* és un conte del llibre *Botànica oculta* (1969) que el dibuixant Enric Sió va convertir en un còmic ambientat en el món de la Fórmula 1. Aquesta exposició desplega el conte de Perucho i el còmic de Sió i el posa en relació amb la història del circuit de Montjuïc i amb les joguines de cotxes.

JORNADES

Jornada acadèmica Joan Perucho | 10 de febrer 2021.
Universitat de Barcelona i Acadèmia de Bones Lletres.

Una visió de diferents aspectes de l'obra de Joan Perucho per part d'especialistes de diferents disciplines, amb una atenció especial a les relacions amb la tradició literària catalana, castellana i gallega. El programa es concretarà properament.

Comitè científic: Lola Badia (Reial Acadèmia Bones Lletres - UB), Josep M. Domingo Clua (UB), Julià Guillamon i Oriol Ponsatí-Murlà (Institució de les Lletres Catalanes)

Comitè organitzador: Universitat de Barcelona, Reial Acadèmia Bones Lletres i Institució de les Lletres Catalanes

Jornada Joan Perucho | 21 de setembre. Ateneu Barcelonès.

Joan Perucho va ser un renovador en les diferents disciplines artístiques que va cultivar: la poesia, la novel·la, l'article periodístic, la gastronomia i la crítica d'art. Aquesta jornada vol tractar tots aquests aspectes amb crítics i amics de Perucho de diferents èpoques.

Conferència preliminar de Julià Guillamon, comissari de l'Any Perucho.

Taula rodona moderada per David Castillo amb la participació de Jordi Cervera (poeta i editor de Perucho), J. E. Ayala Dip (crític d'El País), Joaquim Marco (crític i poeta) i Jaume Pont (poeta).

Aquesta jornada és organitzada per l'Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya.

Jornada Joan Perucho | Universitat de València

La Universitat de València organitzarà a la tardor una jornada d'estudi dedicada a Joan Perucho.

ANY PERUCHO A LES BIBLIOTEQUES

Catàleg de l'Any Perucho a les Biblioteques

El Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya se suma a diverses de les commemoracions oficials impulsades pel govern català durant l'any 2020; entre d'altres, l'Any Joan Perucho. D'acord amb el comissari, s'ha elaborat un catàleg d'activitats amb la finalitat de divulgar l'autor i la seva obra en el conjunt del territori català. Són les pròpies biblioteques les que en fan la tria, en funció de l'edat i dels interessos dels seus usuaris.

Clàssics catalans a les Biblioteques

Perucho s'incorpora al catàleg d'autors que s'ofereixen dins dels programa clàssics catalans a les biblioteques, on, organitzat per Espais Escrits i Servei de Biblioteques, s'ofereixen sessions dinamitzades per especialistes dins dels clubs de lectura.

Presència d'obres de Perucho en el proper curs dels clubs de lectura de les biblioteques de Barcelona | Octubre 2020-maig 2021

Es programaran diferents clubs de lectura dels títols: *Botànica oculta* i l'edició en còmic de *Llibre de cavalleries*.

ACTIVITATS PEDAGÒGIQUES

Saló del còmic | 8 de maig

Dins de les activitats del Saló del còmic, es farà una activitat vinculada al còmic de Llibre de cavalleries, amb els autors, Toni Benages i Julià Guillamon.

Jornada pedagògica Joan Perucho | Juny

Amb motiu del centenari del naixement de Joan Perucho, el Departament d'Educació organitza una jornada dedicada a l'autor.

Programació de *Les històries naturals* en el projecte Lectures explosives del "Programa d'acció lectora Barcelona 2020-2021"

200 nois i noies de 3r i 4r d'ESO de diferents IES de la ciutat de Barcelona treballaran a l'aula el text de Perucho amb un dinamitzador extern al centre.

ELS LLOCS DE L'ANY PERUCHO

Albinyana

El municipi d'Albinyana vol aprofitar el centenari del naixement de Joan Perucho per reviuere la vinculació de l'escriptor amb el poble, on hi tenia la seva residència estival i de caps de setmana durant molts anys.

A Cal Groc, una casa del carrer Major d'Albinyana, coneguda també per Cal Esquerrà, l'escriptor hi va establir una especial relació amb diferents objectes, èpoques, éssers i fantasmes amb qui hi va conviure.

Les activitats busquen apropar la personalitat de Perucho, mantenir viu el seu record i sobretot, inculcar la necessitat de llegir-lo o rellegir-lo.

Les activitats, que començaran a l'abril amb l'estrena dels vestits dels Capgrossos Fantàstics, duraran tot l'any i inclouran, entre d'altres, la 21ena edició del Concurs Literari Joan Perucho (juny), diversos espectacles a l'estiu, la creació d'un Espai Perucho a l'escola Joan Perucho, "100 anys de Perucho" actes centrals del centenari a la població durant tot un cap de setmana de novembre.

A més, des de l'Ajuntament s'ha impulsat la publicació de *La petita història* de Joan Perucho, que es publicarà durant el segon semestre.

S'inclourà Perucho en el catàleg d'autors d'Espais Escrits, gràcies a l'Ajuntament d'Albinyana. S'afegeix l'autor a la web del Mapa literari Català, que actualment té més de 100 autors, i es recuperarà la Ruta i itinerari guiat "Perucho per Albinyana" durant l'estiu.

Banyoles

Perucho hi va ser jutge els anys quaranta. L'Ajuntament de Banyoles ha organitzat un extens conjunt d'activitats dedicades a l'autor, el programa d'actes, que es presentarà amb detall a final de febrer, arrencarà al juny amb una conferència del comissari sobre la vinculació de l'autor amb la població i comptarà amb diverses activitats musicals, poètiques, presentacions de llibres, etc.

El gruix serà a la tardor, quan el Museu Darder acollirà l'exposició "Vampirs a Banyoles, Les històries naturals de Joan Perucho i el Museu Darder".

Barcelona

VAMPIRS AL FÒRUM! *Les històries naturals* de Joan Perucho i la ciència de la il·lustració | Desembre – febrer. Barcelona. Museu de Ciències Naturals.

Dues rutes literàries Perucho i Barcelona

La celebració del centenari del naixement de Joan Perucho és l'ocasió per retre-li homenatge amb dos itineraris literaris per la ciutat de Barcelona que ens conviden a viatjar en el temps.

- **La Gràcia de Joan Perucho** consistirà en un recorregut evocador per l'antiga vila de Gràcia, on va néixer i on va viure la infantesa i la joventut, tot seguint el fil de les memòries de l'autor i altres textos.
- **La Barcelona de *Les històries naturals*** és una invitació a acompanyar Antoni de Montpalau i de la Truanderie, el protagonista de la més famosa de les seves novel·les, en un passeig per la Barcelona del segle XVIII, des del carrer dels Lledó i la plaça de Sant Just fins al Pla de Palau, passant per la Rambla i la muralla de mar.

Disseny dels itineraris i selecció de textos: Maria Nunes.

Es programaran diverses edicions de la ruta a través de la ILC i de l'Ajuntament de Barcelona.

Berga

A l'estiu Berga acollirà l'exposició, "Vampirs a Berga! *Les històries naturals* de Joan Perucho". Amb motiu de la mostra, ha programat diverses activitats, entre les quals una ruta guiada en entorn natural a partir de la *Botànica oculta* i un club de lectura.

Gandesa

Gandesa organitza diverses activitats:

18 d'abril, presentació del conte *Joan Perucho*.

28 de març, presentació del vi de l'Any Perucho i conferència de Julià Guillamon.

29 de maig, inauguració de l'exposició Vampirs a Gandesa! Les històries naturals de Joan Perucho i les guerres civils.

Agost, actuació musical a la Fontcalda.

Madrid

VAMPIROS EN LA BIBLIOTECA! Centenario Joan Perucho |

Del 27 de març al 28 de juny. Madrid, Biblioteca Nacional de España.

Acte literari a Madrid

En ocasió de l'exposició, l'Institut Ramon Llull té previst organitzar a Madrid, juntament amb l'editorial Edhasa i la Biblioteca Nacional de España, un acte literari al voltant de la figura de Joan Perucho que comptarà amb la presència de figures clau de la nova generació d'autors de literatura fantàstica en llengua espanyola que han reivindicat la vigència de l'obra de Perucho i n'han fet un relectura en clau contemporània.

Llibres infectats

Una intervenció teatral de Marc Caellas & Esteban Feune de Colomb

Espectacle a la Biblioteca Nacional de España amb motiu de l'exposició **VAMPIROS EN LA BIBLIOTECA! Centenario Joan Perucho**.

Universidad Autónoma de Madrid

Des de l'Àrea de Llengua i Universitats de l'Institut Ramon Llull, s'està organitzant un acte adreçat als estudiants de llengua i literatura catalanes i de literatura comparada de la Universidad Autónoma de Madrid amb l'objectiu de reintroduir la figura de

Joan Perucho a l'àmbit acadèmic i fomentar, així, la recerca i investigació de la seva obra.

Móra d'Ebre

Dins de Litterarum, la Fira d'espectacles literaris que l'Ajuntament de Móra organitza conjuntament amb la ILC, la commemoració l'Any de Joan Perucho tindrà un paper destacat i està previst que s'hi programin diversos espectacles sobre l'autor.

Morella

Coincidint amb l'últim cap de setmana de les Jornades de la Tòfona, el 14 de març s'inaugurarà l'exposició "Vampirs a Morella! Les històries naturals de Joan Perucho i el general Cabrera". El cap de setmana es completarà amb diverses activitats dedicades a l'autor i el descobriment d'una placa dedicada a Joan Perucho al Jardí dels poetes.

Reus | Centre de lectura de Reus

Amb motiu de la celebració de l'Any Perucho el Centre de Lectura de Reus proposa una sèrie d'activitats transversals i multidisciplinàries pels espais emocionals de Perucho lligats a la seva trajectòria vital al Camp de Tarragona i que conformen un triangle màgic: Pratedip, Albinyana i Prades.

Com a entitat reusenca motor de les activitats culturals del Camp de Tarragona, el Centre de Lectura està al mig d'aquesta conjunció de línies i és des d'aquí, en coordinació amb les diferents seccions de l'entitat i altres col·laboracions puntuals, que establirà tot un seguit d'actes per recordar la figura i l'obra de Joan Perucho

L'acte de presentació de tots els actes serà el dia 6 de març a les 19,30 h.

ALTRES ACTIVITATS

L'Escala, Vila del Llibre | 29 de febrer, 13 h

Presentació de la reedició de *Les històries naturals* i de *Joan Perucho i la literatura fantàstica* a càrrec de Julià Guillamon.

Lletres al Parlament | Abril

Lectura de textos per commemorar les efemèrides de l'any al voltant de la diada de Sant Jordi on els lectors i lectores són càrrecs institucionals i representants de la societat civil.

Lletres als Ferrocarrils | 23 d'abril

Bateig de dos trens de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC) amb els noms de Joan Perucho i Josep Carner.

Fira del Llibre de València | maig

Acte de l'Any Perucho a la Llibreria Fan Set de l'Octubre Centre de Cultura Contemporània.

Casa de les Lletres de Tarragona

Dins de la seva programació de tardor literària, està previst programar diversos actes sobre l'autor i estrenar una ruta sobre la vinculació de Joan Perucho amb Tarragona.

El gènere fantàstic a l'obra de Joan Perucho. CATCON, 2020, IV convenció Catalana de Ciència-Ficció i Fantasia | Novembre. Auditori Eduard Toldrà, Vilanova i la Geltrú.

La CATCON és la convenció de literatura fantàstica i de ciència-ficció que se celebra als territoris de parla catalana. Té per objectiu esdevenir un punt de trobada entre els autors, traductors, editorials, bloguers i afeccionats en general d'aquest gènere. Dedicada l'edició d'enguany l'obra de Joan Perucho.

Organitza: **Societat Catalana de Ciència Ficció i Fantasia.**

ESPECTACLES & SECRETS

El romanç de Les històries naturals. Escenes de la Primera Guerra Carlina i del temps dels vampirs. A partir de la novel·la de Joan Perucho

En Carles Belda, ara Onofre de Dip, ara Antoni de Montpalau, ara el General Cabrera, narrarà, sonarà l'acordió, llegirà i cantarà per fer-nos viatjar del Maestrat a Cerdanya, tot passant per Pradip, Barcelona, Gandesa i Berga.

Durant una hora, encara no, seguirem l'apassionant expedició d'un naturalista liberal que frisa per aclarir el misteri d'un vampir carlí.

De la maleta-taüt de l'artista brollaran els elements que il·lustraran els estirabots històrics i els dubtes humans que amb tanta gràcia va teixir Joan Perucho a *Les històries naturals*.

- Dins La Setmana de la Poesia de Barcelona | 16 de maig. Barcelona, Pati de l'Institut d'Estudi Catalans.
- 28 de febrer, 21 h. Espai Foc de Sabadell.

El mèdium. Xou de lectura dramatitzada dels poemes de Joan Perucho

Tot i ser conegut pels seus tractats i novel·les d'erudició i misteris, des dels vampirs als espies, Joan Perucho va escriure un bon grapat de volums de poesia on s'esplaiava en la seva íntima relació amb el món i els seus fantasmes.

Benvinguts, doncs, a l'evocació d'aquell qui estava a l'aguait dels pressentiments; preparin la seva sensibilitat per percebre presències ocultes.

Amb Laura Pau (actriu) i Josep Pedrals (poeta).

Botànica oculta

En Joan és un expert de la botànica, coneix moltes plantes i remeis naturals, capaç de curar una mal de pedra com una forta diarrea. És el propietari d'un petit herbolari ple de pots que

contenen plantes medicinals. Ha fet del seu ofici una autèntica passió.

Avui té la botiga plena de clients i està molt content. Li agrada trobar remeis perquè tothom sigui feliç en aquesta vida. Però avui està especialment content perquè la Maria Lluïsa, la llibretera del costat, li ha portat la nova edició en català del llibre *La Botànica Oculta* de Joan Perucho.

En Joan, servint-se dels elements de l'herbolari (culleres, pots, algun titelles abandonat,...), ens transportarà a mons diversos.

Adreçat a públic familiar a partir de 5 anys.

Idea: Enric Rovira i Arnau Colom.

***Històries naturals*: musical basat en la novel·la de Joan Perucho**

Llegir *Les Històries Naturals* és capbussar-se en un món de fantasia, d'imaginació, de misteri, d'aventura, però també de saviesa, de coneixement històric i d'erudició.

Volem acompanyar Antoni de Montpalau en aquest viatge que el durà a descobrir allò que fins aleshores li era ben desconegut. Pel camí, Montpalau perdrà la fe absoluta que té en els seus dogmes, haurà de renunciar a més d'una de les seves veritats absolutes però, gràcies a això, descobrirà que hi ha coses, com l'amor i la poesia, que s'escapen a la raó i que li permeten percebre el misteri que s'amaga dins el cant de l'"àurea picuda".

La part femenina està representada per Isadora Novau, cosina llunyana del nostre protagonista i ajuda necessària per a tirar endavant la investigació que els durà cap al Maestrat i el Baix Camp, on també hi coneixeran a Agnès d'Urpí, el detonant necessari de la nostra història. La dona que, amb coratge i determinació, sembrarà la llavor del dubte al cor de Montpalau.

Miquel Agell

Equip artístic i tècnic

- Llibret Sílvia Navarro
- Música i direcció musical Marc Sambola

- Lletres i Direcció Miquel Agell
- Escenografia Eloi Linuesa
- Vestuari Marc Udina
- Il·luminació Daniel Gener
- So Jaume Edo
- Producció CIA. I PRODUCCIONS LAZZIGAGS

Estrena 17 de juliol. Teatre Plaza de Castelldefels.

Llibres infectats

Una intervenció teatral de Marc Caellas & Esteban Feune de Colombi.

Un acostament a la figura de l'escriptor Joan Perucho i a les seves passions més reconegudes -els llibres, el menjar i els fantasmes- mitjançant un recorregut per diferents espais de la biblioteca.

El públic es reunirà a l'entrada principal i es deixarà guiar per dos misteriosos personatges que, amagats sota una màscara blanca, seran alternativament dos nets apòcrifs de Perucho, dos maldestres detectius, dos decidits mèdiums o dos soldats rasos de les Guerres Carlines que transiten per la biblioteca recorrent a diferents recursos narratius i sensorials, des d'arxius d'àudio fins a projeccions de vídeos, passant per subtils caracteritzacions.

Perucho *Breakout*: «Els guardians de la corona»

El *breakout* està dissenyat per submergir els participants en una narrativa situada més enllà del final de *Llibre de cavalleries* de Joan Perucho (després que Blanca hagi recuperat el seu regne). La resolució de trencaclosques, laberints i diversos enigmes (per descobrir la combinació de la caixa forta a on es guarda la corona de Blanca de Salona) serveix d'excusa per endinsar-se en l'imaginari de la novel·la, descobrint-ne alguns dels episodis més destacats: Ulm, el Regne de les Tres Virtuts, l'aparició de Monsieur Dupont, les instruccions del Rei d'Aragó, la recerca de

l'aigua de foc, etc. No és necessari haver-se llegit prèviament la novel·la per poder-hi participar.

Públic: Juvenil (1r-4t d'ESO).

PUBLICACIONS

Les històries naturals, una nova edició amb motiu del centenari.
Edicions 62. Novembre 2019

Joan Perucho i la literatura fantàstica (publicada el 1989) de Julià
Guillamon, nova versió. Editorial Empúries. Gener 2020

Els homes invisibles, dobles volum de proses breus que inclou
les obres Diana i la mar morta i Cendres i diamants, amb edició
de Julià Guillamon i Jordi Puig, epíleg de Marina Espasa.
Comanegra. 15 febrer 2020

Llibre de cavalleries. Adaptació al còmic de la novel·la
d'aventures medievals i fantàstiques de Joan Perucho. amb Toni
Benages i Julià Guillamon. Editorial Empúries. Març 2020

De lo maravilloso y lo real. Antología. Es reeditarà l'antologia
publicada el 2014, a cura de Mercedes Monmany, dins la
"Colección obra fundamental" de la Fundació Banco Santander.
Març 2020

Llibre de cavalleries, Labutxaca, juny.

Les aventures del cavaller Kosmas, Labutxaca, juny.

El mèdiem i altres poemes. Antologia de la poesia de Joan
Perucho, amb textos de Julià Guillamon i de Josep Pedrals.
Edicions 62. Tardor

Botànica oculta, editorial Univers. Tardor 2020.

L'editorial Edhasa té previst posar en circulació dues noves
edicions al castellà: a l'abril es publicaran *Les aventures del
cavaller Kosmas*, que inclourà un pròleg de Julià Guillamon, així
com del volum *Botànica oculta*. Així mateix, està previst que al
mes de juny aparegui una nova edició de *Les històries naturals*
i, després de l'estiu, de *Trilogia màgica*.

Vibop editarà la plaquette: *Joan Perucho, una generació sense
vi*.

Petita Història de Joan Perucho, per Pilarín Vallès. Segon
semestre de 2020.

Reedició *Llibreta d'en Xaconin, dietari d'un soldat*, a la col·lecció Textos històrics catalans que dirigeix Xavier Luna-Batlle per a la UAB. Es tracta d'un manuscrit del segle XIX trobat sota una teula, a Albinyana.

També es publicaran els catàlegs de les exposicions dedicades a Tàber i la relació entre Perucho-Palau-Miró-Picasso.

AUDIOVISUALS

Sang i salsa (de tomàquet). Un documental sobre els fantasmes. Joan Perucho.

Aquest documental pretén ser una experiència immersiva en l'univers Perucho, en la seva literatura, els seus paisatges, les seves pors i obsessions, les seves vivències, la guerra, el cinema, els vampirs i el gènere fantàstic. A partir d'una lectura que associa el cinema i la literatura de vampirs amb la por que va passar quan era un noi i es va lliurar, per poc, de lluitar a la batalla de l'Ebre. De gran, a la Granadella i Gandesa, va reviure el trauma. El resultat és la novel·la *Les històries naturals*.

El documental ens portarà a alguns escenaris de la guerra civil: les bateries del Carmel i Menorca, on Perucho va estar destinat, primer com a soldat republicà i més tard com a soldat nacional. També anirem a Gandesa i Morella i seguirem el camí cap a l'exili de l'exèrcit carlí del general Cabrera, que cent anys més tard van seguir els exiliats republicans.

Guió i direcció: Julià Guillamon i Morrosko Vila-San-Juan.

Producció executiva: Toni Marín Vila i Jordi Comellas.

El projecte es troba en fase de preproducció i es preveu que es pugui estrena dins del 2020.

JOAN PERUCHO. UNA SELECCIÓ

Poesia

Sota la sang (1947)

Aurora per vosaltres (1951)

El mèdiu (1954)

El país de les meravelles (1956)

Quadern d'Albinyana (1983)

Cendres & diamants (1989)

Inscripcions, làpides, esteles (1993)

Poesia en prosa

Diana i la mar morta (1953)

Novel·la

Llibre de cavalleries (1957)

Les històries naturals (1960)

Les aventures del cavaller Kosmas (1981)

Pamela (1983)

La guerra de la Cotxinxina (1986)

El baró de Maldà i les bèsties de l'infern (1994)

Gastronomia

El libro de la cocina española (amb Nèstor Luján) (1970)

Discurs de l'Aquitània i altres refinades perversitats (1982)

Art

El arte en las artes (1964)

La cultura y el mundo visual (1968)

Joan Miró y Cataluña (1968)

Gaudí, una arquitectura de anticipación (1968)

El pop

La sonrisa de Eros (1968)

Història natural

Botànica oculta o el falso Paracelso (1969)

Historias secretas de balnearios (1972)

Monstruari fantàstic (1976)

Infantil

Gàbia per a petits animals feliços (1981)

Llibres d'articles

Galería de espejos sin fondo (1963)

Roses, diables i somriures (1965)

Aparicions i fantasmes (1968)

Museu d'ombres (1981)

Els miralls (1986)

Memòries

Els jardins de la malenconia (1992)

CRONOLOGIA JOAN PERUCHO

1920	Naixement Joan Perucho	Joan Perucho neix el 7 de gener a la Vila de Gràcia
1926	Col·legi de les Germanes de la Presentació	Els pares el porten a estudiar al Col·legi de les Germanes de la Presentació del carrer de Sant Lluís
1931	Escoles de la Doctrina Cristiana	Estudis a les Escoles de la Doctrina Cristiana
1935	Institut Salmeron	Entra a l'Institut Salmeron on és alumne d'Eduard Nicol
1937	Mobilització al cos d'artilleria	És mobilitzat al cos d'artilleria a les bateries antiaèries del Carmel
1939	Exèrcit franquista	Incorporat a l'exèrcit franquista pren part de l'ocupació de Menorca. "Aquí va acabar la meva experiència de la guerra, que no produí en mi cap odi, sinó el convenciment (reafirmat a cada pas) que la vida és una gran representació misteriosa i que cadascú representa el seu paper sense escollir-lo".
1942	Estudis de Dret a la Universitat de Barcelona	Inicia els estudis de Dret a la Universitat de Barcelona, on coneix Salvador Espriu i col·labora a la revista del SEU 'Alerta' fent crítica d'art.
1943	Noves coneixences	Coneix Carles Riba, Joan Teixidor i Ramon Rogent
1945	Col·laboracions	Col·labora a la revista <i>Ariel</i> amb poemes i articles sobre literatura i art. Coneix Joan Miró i Joan Ponç
1946	Madrid	Oposicions a la carrera judicial. A Madrid coneix Vicente Aleixandre, José Maria Valverde i Dámaso Alonso. Al Coegio Mayor César Carlos coincideix amb Francesc Mayans i Julián Ayesta.

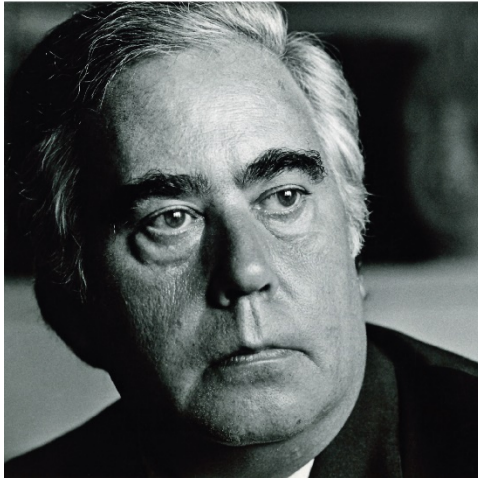
1947	Primer llibre de poemes	<i>Sota la sang</i> , amb il·lustracions de Ramon Rogent
1949	Casament	Es casa amb Maria Lluïsa Cortés. Tindran cinc fills: Montserrat, Manel --que mor als pocs dies de néixer--, Oriol, Sofia i Eulàlia.
1951	<i>Aurora per vosaltres</i>	Amb il·lustracions de Maria Girona i Albert Ràfols Casamada, i pròleg de Carles Riba
1953	<i>Diana i la mar Morta</i>	Amb il·lustracions de Francesc Todó.
1953	Coneix J. V. Foix	Participa al II Congrés de Poesia de Salamanca, on coneix Foix.
1954	Coneix Joan Fuster	Participa al II Congrés de Poesia de Santiago de Compostela, on coneix Fuster.
1954	Premi Ciutat de Barcelona	Guanya el Premi Ciutat de Barcelona amb el llibre de poemes <i>El mèdiom</i> . Coneix Eugeni d'Ors.
1955	El jutge	Comença a fer de jutge a Banyoles
1957	El jutge	Fa de jutge a Mora d'Ebre
1957	La primera novel·la	<i>Llibre de cavalleries</i> . Coneix Álvaro Cunqueiro
1960	El seu primer article a Destino	"Anita Febrer, o un vago murmullo sobre el agua, allá donde empieza o acaba la poesía"
1960	<i>Les històries naturals</i>	
1962	El jutge	Fa de jutge a Gandesa. Descobreix Calaceit i Horta de Sant Joan

1965	La Vanguardia	Inicia la seva col·laboració amb <i>La Vanguardia</i> que donarà lloc als llibres <i>Botànica oculta</i> (1969) i <i>Històries secretas de balnearios</i> (1972)
1966	Editorial Polígrafa	És el director de la Biblioteca de Arte Hispánico de l'Editorial Polígrafa on apareixen els seus llibres <i>Joan Miró i Catalunya</i> i <i>Gaudí, una arquitectura de anticipación</i>
1967	Editorial Tàber	Perucho n'és el director literari
1970	<i>Libro de la cocina española</i>	Publiquen amb Néstor Luján el <i>Libro de la cocina española</i>
1976	Acadèmia de les Bones Lletres	Ingressa a l'Acadèmia de les Bones Lletres de Barcelona amb un discurs sobre "La zoologia fantàstica a la Catalunya de la Il·lustració"
1977	La Junta del Cens Electoral	És president de la Junta del Cens Electoral a Tortosa
1980	Excedència	Demana l'excedència de la carrera judicial
1981	Premi Ramon Llull	Obté el Premi Ramon Llull amb <i>Les aventures de cavaller Kosmas</i> , el seu retorn a la novel·la després de vint anys.
1985	Obres completes	Edicions 62 inicia l'edició de les seves obres completes.
1988	<i>Natural History</i>	L'obra de Perucho és traduïda a 22 idiomes
1991	Creu de Sant Jordi	
1992	<i>Els jardins de la malencolia, memòries</i>	
1995	Premi Nacional de Literatura	Rep el Premi Nacional de Literatura per <i>El baró de Maldà i les bèsties de l'infern</i>

1997		Doctor Honoris causa per la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona
1998	<i>Els pares del desert</i>	
2000	Més títols	Nani i els itineraris de la zoologia fantàstica (Cruïlla), Antologia poètica (Igitur) reedició d'El barón y las bestias del infierno (Xordica).
2002	Premio Nacional de las Letras Españolas	
2003	<i>El libro de la cocina española: gastronomía e historia</i>	Amb Néstor Luján
2003	Mort de Joan Perucho	

IMATGE INSTITUCIONAL

La imatge institucional de l'Any (portada del dossier) és un retrat de Joan Perucho fet pel fotògraf Toni Vidal. Es pot descarregar des de la pàgina web de l'Any Joan Perucho.

100

Joan
Perucho

ORGANITZA

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Institució de les Lletres Catalanes

COL·LABOREN

Ajuntament d'Albinyana

Ajuntament de Banyoles

Ajuntament de Barcelona

Ajuntament de Berga

Ajuntament de Gadesa

Ajuntament de la Granadella

Ajuntament de Móra d'Ebre

Ajuntament de Morella

Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya

Associació d'Escriptors en Llengua Catalana

Biblioteca de Catalunya

Biblioteca Nacional de España

Biblioteca Pública Terra Baixa, El Vendrell

Biblioteques de Barcelona

Casa de les Lletres, Tarragona

Centre Artesà Tradicionari

Centre de Lectura de Reus

Centre Picasso d'Horta de Sant Joan

Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya

Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya

Editorial Comanegra

Edicions 62

Editorial Empúries

Editorial Proa

Editorial Univers

Escola Agrària de Gandesa. Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca

Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya

Fundació Apel·les Fenosa, El Vendrell

Fundació Palau, Caldes d'Estrac

Fundación Banco Santander

Institut Ramon Llull

Labutxaca

Museu Darder

Museu de Ciències Naturals de Barcelona

Museu del Joguet, Figueres

Octubre Centre de Cultura Contemporània, València

Reial Acadèmia de Bones Lletres

Revista Mètode

Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya

Societat Catalana de Ciència-Ficció i Fantasia

Universitat de Barcelona

Universitat de València

Vibop edicions

Vila del Llibre

COMUNICACIÓ I PREMSA

Web de la commemoració: anyjoanperucho.cat

Xarxes socials:

Twitter: @AnyPerucho

Xarxes socials de la ILC:

Facebook: <https://www.facebook.com/Lletres/>

Twitter: @Lletres

Instagram: @Lletrescatalanes

Contacte: anyjoanperucho@gencat.cat

Contacte premsa

Premsa Departament de Cultura. Telèfon 933 162 732
<mailto:premsa.cultura@gencat.cat>

Premsa ILC. Telèfon 933 162 745
comunicacioilc.cultura@gencat.cat